

„**POKROK**“ vychodí každý mesiac **Adressa** zásielky Administrácia „**Pokrok**“ - - Uh. Skalica (Szokolcza Nym.) Oznamy (inzeráty) účtujú sa ľavne a platia sa vopred. - - Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú. ::

POKROK

PREDPLATNÉ poštou na celý rok 2 kor., na 1/2 roka 1 kor.
Do cudzozemska 5 korún. -
Predplatné na 3 čísla pod jednou adressou 5 kor., na 6 čís. 9 kor., na 10 čís. 16 kor., na 15 čísiel 21 korún. - - - - -

Mesačník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

I číslo 2 krajciare.

Každý čitateľ nájde v „**Pokroku**“ vždy všetko to, čo potrebuje vedieť.

Hlavný redaktor, majiteľ a vydavateľ:

JOZEF TESLÍK.

I číslo 4 haliere.

Rady a pokyny sdeľujeme len v tomto časopise a nie dopisami.

Reparská organizácia.

Ku našej organizácii repárskej musíme niekoľko slov prehovoríť a širokej verejnosti súčtovať, o výsledku upovedomiť tak členov organizácie, ako všetkých tých, ktorí sa o naše roľnícke boje zaujímajú.

Jako je známo, pri kontraktovaní repy sme vždy my Skaličania najhoršie pochodili, vzdor tomu, že fabriky v Skalici žiadnej ztraty neutrply, vzdor tomu, že my Skaličania sme najviac repy dodávali a najlepšiu jakosť vypestovali. Vždy sme mali najnižšiu cenu na celom okolí, s nami fabrikanti macošsky zachádzali.

Prečo to bolo? Lebo sme nemali žiadnej organizácie. Šesť-desiat gazdov dostalo toľko, ako fabriky platily v susednom kraji, tí mysleli, že Pán Boh vie čo oni majú a o tých ostatných sa nik nestaral. Týmto spôsobom bolo skalické maloroľníctvo každoročne oškodené o fažké tisíce.

Už v minulom roku sa osvedčila naša organizácia a toho roku tiež. Že výsledok nebol ešte tak skvelý, toho príčinou je ešte vždy slabosť jednej čiastky nášho ľudu, ktorí nechcú pochopiť význam organizácie, chvála ale tým, ktorí vytrvali, ba ešte aj ďalej vytrvať chceli, ba čo viac, aj s otázkou bojkottu sa spriatelili. V tomto vidíme záruku lepšej budúcnosti a na budúci rok, v páde by sa s nami zase podobne pokračovalo, neľakneme sa ani tej poslednej zbrane, ktorú sme toho roku ohľadom kritického stavu nášho roľníctva odložili.

Srdečná vďaka nášmu predsedovi Jozefovi Bráneckému, ktorý toľké obety priniesol svojimi cestami, organizovaním a svojimi duchaplnými rečami a prednáškami.

Potešiteľnou vecou bolo to faktum, že roľníci naši, ktorí sadia aj 8—10—12 meríc repy, uzavierky (Schluss) robili len na 2—4 meričky, čo je dôkazom toho, že roľníci nie sú utisnutí na predplatky (Vorschuss) fabrikantov.

Celé okolie malo uzavierky už urobené, len do Skalice neprijeli, až začiatkom apríla a vzdor tomu nik nebehal do továrne.

Čo vydobila organizácia? Vydobili sme pri každom metrickom cente repy 5 halierov, čo robí pri repe skalickými roľníkmi odovzdávanej, 1800 korún.

Rízky (výpresky) bude mať frankované, čili dostaneme náhradu, ktorá robí pri roháteckej továrny 16 halierov od centa a u hodonínskej továrny 26 halierov, teda priemer je 20 halierov pri 50% rízkov. Tak teda na cent repy padne 10 halierov, čo robí dovedna 3600 korún. Zaiste boli by sme aj viacej docielili, keď by sa neboli našli ľudia mimoorganizácie stojací, ktorí dobre znajú boj náš a vediac, že tiež i v jejich záujme sa pracuje, nemali tolko súcitu a spolulásky v sebe, že by boli vyčkali výsledok práce a vopred kontraktovali.

Roľníci mená jejich si zapamätajte, a jako oni sa voči nám chovali, tiež sa aj my oproti nim chovajme. Veď sme jeden na druhého odkázali, jeden druhého máme podporiť, ale jako sa oni chovali voči nám, my tiež im podobným spôsobom nápomoční budeme. Hneď pri prvom príchode tovarníkov, keď sme my všetci podmienky jejich odmietli, uzavierky tvorili nasledujúci roľníci: 1) Hertl Pavel, predmestie 2 meričky, 2) Zemanek Ján, predmestie 2 mer. 3) Kopeček Anna, predmestie 2 mer. 4) Jámboř Junek Ján, trávniky 4 mer. 5) Šara Frant. meňhartka 4 mer. 6) Kvaltin Pavel, horní majire 2 mer.

Pri druhom príchode tovarníkov pred uzavretím organizácie Mikulec Pavel 10 mer., čo značne obťažilo prácu vyjednávania. Keď by nebolo bývalo podobných pádov, mohli sme ešte s lepším výsledkom vyjednávať. A že my roľníci tieto veci nezabudneme, toho dôkazom bola aj posledná obecná rada.

Ohľadne frankovania rízkov potrebné bude, by sme na podzim svolali schôdzu a na tej sa zorganizovali skrze dovoz rízkov, by nám týmto spôsobom ani haliera neušlo. Schôdzu túto v patričnej dobe svoláme, by sme i tým najmenším členom nápomoční byť mohli.

A teraz ešte jedno napomenutie. Jedna je veľká naša chyba, že keď sa vydá heslo ku spoločnej porade, naši roľníci sedia po krémách a tam mudrujú miesto toho, že by do schôdze prišli. Páni moji, „pečené holuby nám nebudú padať do huby“ (do úst), jako to naše príslovie vraví; keď tak budeme jednať, dosť skoro sa dopracujeme, ale potom nebedákajme, nestažujme sa, lebo sami sme príčinou ubiednenia svojho.

Sláva tým, ktorí vytrvali a pracovali, hanba ale — jako ste to jednohlasne volali — zradcom.

Roľník.

Poistenie dobytky.

Známo je, jako nás pán dekan dr. Okánik roky pracoval na tom, aby sa v Skalici poistenie dobytky uskutočnilo. Svolával schôdze, v ktorých prednášky držal o tejto veci. Agitoval, rečnil v obecnej rade a pošastilo sa pre dobrú myšlienku túto i nášho mešťanostu p. Karola Czoborihho získať, ktorý veľkú prácu na seba vzal a do života uviedol.

Myšlienka poistenia sa uskutočnila a Skaličania môžu byť dnes hrdí, že nikde v celej krajine uhorskej niet poistujúceho ústavu, ktorý by tak ľavými cenami pracoval a tak veľké výhody svojim členom poskytoval, jako skalická poistovňa pre dobytok, ktorá by vskutku za vzor slúžiť mohla mnohým roľníckym mestám.

Dnes je nám už známy výsledok prvoročného účinkovania. Tiež ale poznamenáť musíme, nakoľko je neprístupný náš roľnícky ľud každej novej myšlienke, lebo posiaľ len asi 115 roľníkov vstúpilo za členov, odhadnutá cena poisteného dobytky robila 120 tisíc korún.

Najväčšia výhoda je v tom, že každý člen má zverolekára a lieky zdarma. Naši ľudia volajú zverolekára obyčajne, keď je pozde, neskoro, týmto spôsobom sa ale mnohému nešťastiu predišlo. U mnohých našich roľníkov by boly taxy zverolekárske a lieky viac urobili, ako platil celoročného poistenia.

Každý člen platil 1% poistnej summy, čo je najnižší poplatok na svete, ešte aj v družstevných poistovňách platia ľudia 3 až 4 procentá, a musia si zverolekára a lieky platiť.

Poistovňa mestská pre dobytok započala svoje účinkovanie prvého apríla 1912 a teraz sme videli aj výsledok prvoročného účinkovania. Obecná rada odhlasovala ročnú subvenciu 2000 korún, tak v prvom roku vyplatila na tri štvrté roka 1500 korún. Záverečné účty nám dokázaly, že celú túto summu sme mohli preniesť jako rezervný fond na rok 1913., lebo všetky výlohy, jako zariaďujúce trovy, lieky, poplatky, zverolekára a odškodné sa vyplatily z jednoprocetového príspevku, ktorý obnášal 1115 korún, tak že koncom roku ešte z tejto summy ostalo nám 300 korún, ktoré ku rezervnému fondu pripojené boly. Tak že 1. januára 1913. mali sme už rezervný fond 1800 korún.

Je pravda, že minulý rok bol veľmi priaznivý, na jaký sa vždy počítať nemôže, ale pri opatrnosti a rýchlej pomoci, môže sa často nešťastiu vyhnúť a predísť.

Teraz každý člen dostane tlačenú knižočku i so statútami poistenia, čo bolo aj túžbou našich roľníkov.

Kolké peniaze platíme my v Uhorsku cudziemu kapitálu, lebo všetky poisťujúce ústavy sú len vylučne pomocou cudzieho kapitálu založené a ťažké statisíce idú von z krajiny do vaškov cudzincov. Niet smyslu v politických našich kruhoch pre národohospodárske veci.

Odporúčame našim roľníkom poistenie čo najúprimnejšie, veď dnes väčšiu škodu utrpí roľník uhyznutím dobytku jako ohňom, proti ktorému tiež má svoj dobytok poistený, keď sa stane členom poisťovne. Keď by bol všeobecný záujem a výsledok druhého roku dobrý, môžeme pomýšľať aj na poistenie koňov.

Valné shromaždenie Obchodnej Banky.

Dňa 20. apríla v nedeľu dopoludňa o 11. hodine vydržovala naša Obchodná banka svoje valné shromaždenie. Ponevác správca banky dr. Pavel Blaho, není doma a práve na ceste sa nachádza, shromaždenie zahájil krásnou rečou podsprávca p. Juraj Quotidián, ev. farár. So zvrastom a postupom tohoto nášho ústavu boli vo veľkom počte shromaždení členovia, ktorí z celého okolia prišli, veľmi spokojní. Za člena správy miesto nebohého Jána Juráčka, prítržského rychtára, bol jednoducho vyvolený jeho syn Pavel, majiteľ mlyna. Zprávu správy doslovné sdeľujeme:

Ctené valné shromaždenie!

Podávajúc vám zprávu z nášho šafárenia v roku 1912., za povinnosť si pokladáme súčasne oznámiť vám i to, že sme neboli v stave vykonať úlohu nám minuloročným valným shromaždením naloženú, že nemohli sme rozmnožiť náš základný kapitál zo 100.000 na 200.000 korún.

Peňažná kríza ktorá panovala celý rok na peňažnom trhu, zasiahla i náš kraj, ktorý k tomu ešte bol navštívený i veľkou neúrodou. Následok toho bol, že sme sa ani len nepokúsili ísť medzi ľud nás, na ktorý sme v prvom rade rátali, že rozoberie nové účastiny. No, čo sa nedalo roku minulého, dá Boh, že sa nám podarí roku tohoto. Máme takrečeno zaistený zdar tohoto nášho pokusu.

Ďalej oznamujeme vám i to, že tiež dľa poverenia minuloročného valného shromaždenia otvorili sme filiálku nášho ústavu v Holiči, ktorá síce minulého roku ešte s malou ztrátou pracovala, ale máme oprávnenú nádej, že sa ona časom svojim rozvinie v kvetúci ústav.

Jako radostnú udalosť musíme ďalej vyzdvihnúť to, že vzdor všeobecnej kríze na peňažnom trhu sme v minulom roku nielen na vkladoch neupadli, ale o 95647 korún vzrástli, tiež i majetkove posunuli sme sa o 140863 korún vpred.

Ústav dľa uzavretia bude upisovať nové účastiny, ponevác žiaducno je, aby čím väčší počet našich roľníkov upisoval tieto, odporúčame aby, kto len môže, stal si do radu nových účastinárov.

Pre svojský ústav musíme mať dôveru a porozumenie a preto nech hľadí každý, kto len môže, stať sa účastinárom tohoto nášho podniku.

Pôvodný dopis z Turecka.

Ada-Kaleh 20 apríla.

Veľactný pane redaktor!

Keď som sa vypravil so skalickým sborom dobrovoľníkov, by sme šli Turkovi na pomoc, a ku skvelému víťazstvu mu dopomohli, prisľúbil som Vám, ctený pane redaktore, že pôvodné dopisy z vojny turecko-bulharskej zasieľam budem, len že výprava naša, jako to vášmu ctenému čitateľstvu už známo, smutne skončila.

Ostatní dobrovoľníci zaiste už veselo popijajú pivečko u Rudolfa alebo u Hajnricha, a ja sa ešte vždy potíkam svetom.

Ja totižto náramne milujem Turkov a veľmi ľúto je mi ich, ani by ste neverili, prečo? Nie preto, že im Bulhari, Srbi, Gekovia tak statočne vyprásili a miliony kresťanského ľudu z pod jarma jejich vyslobodili, ale preto je mi ich ľúto, že každý Turek môže mať aj tristo žien, a turecký sultán má ich 365, v priestupnom roku ale o jednu viacej. Ja som doma s mojou starou nebol vstave vydržať, a mám ju jedinu jedinku, a oni chudiaci aj dvadsať. To je strašné, či není ich ľúto aj vám ctení čitateľa?

Ja som pred mojou starou od zlosti ušiel do Turecka ako dobrovoľník a oni chudiaci radšej sa dali vo vojne zabiť, než by sa boli domov vrátili, veď mňa čaká v Skalici len jedna moja stará, a ich chudiakov 20—30—50 azda aj 200 starých. To je strašné!

Keď som v Turecku nič nevykonan, domov sa mi nechcelo, a predsa som chcel byť medzi Turkami, tak viete, čo som zrobil? Zajel som si na ostrov Ada-Kaleh. Tento ostrov je v Dunaji, a leží medzi Uhorskom, Srbskom a Rumunskom, a predsa nepatrí ani jednemu z týchto kráľovstiev, lež je územím tureckým. Padla Janina, padol Drinopol, padnul aj Skadar, ale Ada-Kaleh nepadol, ešte vždy prináleží Turkom, ktorí ale sú veľmi skormútení.

Roku 1877-om pri berlínskom kongresse na ostrov Ada-Kaleh zabudli veľmoci, a tak sa stalo, že tento ostrov bude majetkom Turkov ešte aj vtedy, keď o nich v Europe ani slechu nebude.

Vidiac ale tie turecké pomery, ktoré na ostrove tomto panujú, hneď mi napadla naša milá nitrianska stolica. Nikde na svete niesu tak turecké pomery, jako u nás v Nitrianskej, a ponevác naši páni ministri s Barchtoldom vo svojej politike všade utržili si posiaľ dlhé nose, myslel som si, to by bola myšlienka. Sorganizujte v Skalici deputáciu a veďte ju do Viedne na Ballplatz, kde je ministerium vonkajších záležitostí, a tam predneste, že Bulharsko, Srbsko, Gekcko aj Cierna hora zaujaly nové kraje, aby sa naša monarchia tiež víťazstvom chlubiť mohla, a s väčším územím pochváliť mohla, nech anektujú osrov Ada-Kaleh nie ku monarchii, ale ku nitrianskej stolici a pošlú tam pánov fcišpána Crausa a nášho vyslanca Mikuláša Košťala za hlavných mužích, ktorí sú pre také turecké úrady jako stvorení, víťazstvo bude isté, diplomatická česť ratovaná a chlubiť sa budeme so zväčšením našej víťaznej monarchie.

Londýnska konferencia či reunia, jakonáhle očuje mená Craus a Košťal, úplne súhlasí bude s týmto našim návrhom, o ktorom europejské veľmoci ani tušenia nemajú. Ponevác si u nás páni mená maďarizujú, ja som si meno svoje poturčil a značím sa s hlbokou úctou

Tirvan Jazob,
turecký dobrovoľník.

DO P I S Y.

Z Holiča. Už raz nadišiel čas, že i my Holičania môžeme sa pochváliť čitateľstvu „Pokroku“, že máme u nás v Holiči terajšej dobe primeraný lokál, kde sa niekedy schádzame, lebo doteraz to takmer všade vyzeralo, ako židovská putika. Nám síce na tomto veľmi nezáleží, nepotrebujeme senk, ponevác my ako každodenní hostia Hodočina, máme tamže omnoho chutnejšie miestnosti a hostince ako v Holiči. Ale predsa sa stane, že k človeku v tú nedeľu niekto zavíta; nuž kdeže má človek s ním ísť, ak nie do senku? Ale pri tom aby človek rozmýšľal, do ktorého? Do kasína? Tam patria len sami vyvolení! Ku Červeňkovi? No to sa zase páni takému človeku vy-

smejú? Ku Winstersternovi? Ah, choďteže, tam taký lapaj z Moravy, ktorý nevie maďarsky, nemá miesta! K Hajošimu? Na to zas človek není dost múdry, aby mohol na jeho premúdre otázky odpovedať, lebo to je už taká obyčaj, že keď šenkerovi trochu lepšie ide, tak má hneď mnoho rozumu. K Weiserovi? Tam zaše musí človek dávať pozor, aby sa mu deti nepríplichtili na stól. A berúc do ohľadu všetky tieto technické prekážky, pán Klinger sa sľutoval a nechal vystaviť pekný lokál, kde je človek všetkých horeoznačených ťažkostí pozbavený. Nevieme síce určite, jestli to pán Klinger zariadil k vóli hostom, alebo k vóli svojmu zaťovi, ale nech je to už ako chce, len keď máme už takú peknú miestnosť a nemusíme sa poľkávať po kadejakých putikách, ako doteraz. Len to je chyba, že sa vždy najdu nejakí zlomyseľní ľudia, ktorí každú novotu hneď nejakto pokrstia. A tak ani náš nový hostinec, vlastne lokál, nezostal neušetrený od tejto pohromy, lebo ho ktosi pokrstil, že vraj „Hôtel Krivák“.

Nuž niečo na tom je, ale stalo sa to už za dávnejších časov a preto to asi bude každého zaujímať, keď vysvetlíme, akým s. osobom bol náš Hôtel takto teraz pokrstený. Pôvod tohoto hotelu záleží v tom, že to kedysi bola chýrna vinárna, obzvláste na výbornú slivovicu a borovičku a ponevác na takúto partéku chodia len ľudia pochybných charakterov, nuž keď si pár decíciok mykli, tak sa potom od radosti i krivákom posteklili, ba raz sa stalo, že takéto posteklenie malo svoj koniec v slávnom „requiemo“ a od tej doby naša slavná vinárna ztratila veľmi na popularite, lebo sa každý bál ta ísť, aby ho prípadne tiež niekto nepostekli. Ale nebohý Šlmon nebol hlúpi, chytil svoj rozum do krsti a zaviedol vylučne len predaj alkoholu, lebo vedel, že z pánov aj tak nezbohatne a preto predával len tú infanteriu, ktorá jeho slavný vendégfogadó povzniesla na taký stupeň že náš pán Klinger urobil z toho „Krivák szálloda“. A vy myslíte, že pán Klinger bol bohatý? Čerta bol! Mal na druhej strane senk, ktorý mu málo vynášal, preto spravil z neho senk, ale i to mu nedostačovalo a preto všetko predal a hajdy do Viedne. Ale veru i tu sa prerátal. Chyba lávky! Vo Viedni za pol roka sa presvedčil, že sú tam múdrejší ľudia ako on z Holiča a preto upre Nádaš, hajdy nazpáť do Holiča, kde sa mu teraz výborne darí, lebo v Holiči je viacej takých volov, ktorí sa nechajú vodiť na jatku dľa jeho ľubovôle. Povedzme si ale pravdu. Nebyť nás sprostých robotníkov, veru by iste ani taký kastiel nepostavil. Nuž ale či nemá k tomu prostriedky, ktoré my nevidíme, alebo vidieť nechceme? Len si všimnite: Na ulici studňa, na dvore studňa a v zahrade potok — to sú všetko nenahraditeľné procentá a potom — my to vďačne a dobre zaplatíme. A veru sa nemýlim, keď poviem: že jestli tam predtým ochlasta zaniesol posledný halier, teraz iste preslope i kápát, lebo teraz je to tam všetko nóbl, ako v pravom „Hôtel Krivák“.

Smutne by „Pokrok“ vyzeral, keď by sme nemali v nom voľačo z nášho Holiča. Čo pán posteš Klempa odišiel, veru smutný život je tu, človek ani nevie, čo písať.

Ani tá marcová slávnosť, ktorá sa mala 1. apríla vydržiavať, nestála nič bez pána postšéfa. Nik nevie tak aranžovať, jako on. Celý Holič bol na nohách, aby vypočul slávnostné reči a videl pochod, ale kde nič, tam nič. Dozvedal som sa, prečo vystala tá slávnosť, veď bola v Pokroku uverejnená, a tu mi na obecnom dome hovorili, že slávnostný rečník pán farár Burandik pomeskal vlak, že vraj zakladal doma nípcečík a preto sa opozdil.

Z Holiča. (Búrka na obecnom dome). Dňa 19. apríla bolo u nás búrlive zasadnutie obecného zastupiteľstva. Medziiným na programme bola

pojednávajú žiadost občanov z ulice „spodný riadok“, aby im obec poskytla podporu na pumpu, kde si obyvatelia spoločne urobili v spomenutej ulici studňu. V Holíci sú také miesta, že v niektorých uliciach je len jedna a keď chcú mať susedia potrebnú vodu, musia si studňu sami v poriadku udržiavať. Proti návrhu, aby obec poskytla na túto vec 25%, t. j. 115 korún, najviac sa zopreli výborníci — roľníci. Čudná vec, že tam, kde nie sú roľníci zainteresovaní, tam sa húževnate stavajú oproti návrhu z dôvodov, že aj oni robili v poli studne a nepýtali podporu. Ale páni roľníci, nezabúdajte, že Ste tie studne stavali len pre seba a aby ste tam svoje statky mohli napojiť. Ja myslím, že žiadnemu šustrovi ani krajčirovi v Holíci nenapadne, aby si zašiel do tej studne až kdesi hore k Brestom pre vodu. S tými spoločnými studňami je najhoršia vec, že nikto nerád na ne platí. Keď sa pokazí, hneď má výhovorku, že on chodí inde pre vodu. Na Vrátidskej ulici je tiež len jedna studňa, ku ktorej patrí asi 40 hospodárskych domov a medzi nimi jeden obyvateľ, ktorého menujú: „Uzicaprázdna“. Tento tiež nechce na studňu platiť a vyhovára sa tým, že on chodí na rýnku pre vodu k Hirschovi. Ale tohto roku sme spozorovali, že jeho frajličky chodia k našej studni pre vodu. Ženy si o tom všeličo hovorili. Jedna rozprávala, že tá voda pred Hirschom je moc tvrdá a pokiaľ sa frajličky pána „Uzicaprázdného“ primnoho pudrujú, tak sa s tou vodou nemôžu umývať, lebo s tou tvrdou vodou sa im všetek púder s tváre sošúfal, následkom čoho ho mnoho potrebovaly a že mali s tým veľké výdavky. Druhá zase rozprávala, že im ktosi radil, aby si kúpili od Slobodky pytel z múky, že im to príde lacnejšie. No na to som sa aj ja zamiešal do debaty, hovoriac, že by bolo najlepšie, keby sused „Uzicaprázdny“ dával za dľa jednanja svojich susedov. Lebo nedaj Bože, aby sa frajličky musely zase umývať s vodou od Hirscha, lebo by sa mohlo stať, že by im narástly fúzy. *Postávač.*

KUKATKO

Americká pohostinnosť v Skalici.

Čitateľstvo „Pokroku“ si zaiste myslelo, že kukatkár už akiste odišiel so svojim aparátom iekam na Balkán zachycovať scény z bojísk, eďže tak dlho nedal o sebe a svojom aparáte nič vedieť. Ale čertal Som zase tu, aby som Vám robil radosť a sdelil Vám svoje najnovšie výz-
umy. Pozorujem, že sa v Skalici všetko dvíha, šetko napreduje a sa modernizuje. Teraz sa za-beráme len so samými hospodami, vystavili sme naraz tri. No a že do nových hospôd patria a hostinských i civilizovaní ľudia — o tom snáď emusím ani rozprávať. Najcivilizovanejší medzi ovými hostinskými dľa mojich zúsenosti je pán lichal Štetka na stanici. Aby huacút vybovel šetkým moderným požiadavkom, zaviedol si tak-
vaný americký lunch! Viete čo to je? Ti, čo boli Amerike, tí to asi budú vedieť, ale väčšia
pastka nášho čitateľstva asi o tomto vedomosti emá a preto jej to vysvetlím. Nemyslite si ale, je to za gros krivák, alebo snáď zlaté teľa! o nie! Ale je to celkom jednoduchý stôl, tak-
vaný „pult“, na ktorom sú rozložené rozličné
mršty, syry, kvargle a hlavne frankfurter-virstle, by každého hosta pri poháre piva, alebo vína
kaly i žalúdku niečo dopriaf.

Ako vidieť, teda náš Misko sa postaral, aby ho hostia netrpeli hlad. Ale chyba lávky! S
mto americkým lunchom stal sa nášmu váženému
čtanovi Tonkovi pech. On totiž celú vec dobre
epochopil, myslel totiž, že keď si vypije pohár piva
ebo vína, že si môže k tomu vziať i nejakú tú
ankfurterku. A použijúc k tejto veci čas, keď

bol v miestnosti „čistý vzduch“, hybaj do vre-
ckového kabáta z frankfurterkou! Ponevát ju ale
nás Tonek nezapltil, začala mu vo vrecku robiť
patáliu a tým upozornila na svoju prítomnosť
hostinského, načo nasledovala „taschenvisita“ a
za dosť veselej, Tonkovi však nepríjemnej assis-
tencie, bola zo svojho väzenia vyslobodená a ulo-
žená ako relikvia k jej súdružkám na pult. Nuž
a aby sa takýto nemilý výjav neprihodil aj nie-
komu inému, upozorňujem našich čitateľov, že nás
Mško má sice zariadený americký lunch, ale
s tým rozdielom, že sa musí za jeho tovar platiť.
Zlomyselní ľudia si rozprávajú, že Tonkovi na
pravú nohu kríva kôň a že pán Dr. hovádo mu
poadil, aby mu dal zesť jeden pár frankfurteriek
od Štetku.

* * *

Ešte niečo! Blíži sa vojna a tu každý mla-
dik sa bojí, aby ho nevzali za vojaka. Veľmi
dobrú metódu byť nesúcim za vojaka, uviedol
do života tunajší d'urnista, a pokiaľ sa oved
čila, odporúčame ju i iným. Každý, kto nechce
byť vojak, musí žiť v takej telesnej čistote, ako
tento mladík a vtedy mu assentačná komissia
nepovie „Tauglich“, ale priamo zarevú na
neho: Untauglich, allgemeine Schwäche, allgemeines
Senwain! *Marsch!*

Celé toto kukátko zachytil do svojho apa-
rátu náš kukatkár od strýčka Mikuláša, ktorý to
v stave, keď mal „pod čapicou“, vykričal verejne
na rýnku.

CHYRNÍK.

— **Skalica pútnickým mestom.** Vzdor tomu,
že sa v Skalici zane zadržky neprihodily, stalo
sa mesto naše pútnickým miestom, ktoré bolo
hojne navštevované pútníkmi. To sú najnovšie uhor-
ské púte, ktoré by bolo dobre odľahčiť a do
obrázkových novin cudzozemských zaslať. Miesto
kňazov a koruhvičkárov vedú processiu žandári
a pohraniční policajti. Tak prišli aj do Skalice
pútnici, ktorí do Vambericu (Maria Albendorf) do
Nemecka tento týždeň putovali. Mesto Vamberic
a iných pútnických miest, priviedli žandári a po-
hraniční policajti celú spústu ľudí do Skalice,
chcejúc im zaiste dokázať, že Skalica je pútnickým
miestom. Za túto reklamu môžu byť naši kňazi
veľmi povďační.

— **Ratovali Maďarorsg.** Mestský pán ka-
pitán zaiste zase dostane znamenanie od svojho
najlepšieho priateľa fúšpána Crausa, ktorý ho
vždy ku srdcu svojmu pritiska, lebo ratoval zase
Maďarorsg. Zakázal chórusným muzikantom na
1. mája vyhrať, že vraj sú Moravčici. Zaiste by
sa bol mestský dom srútil, keď by boli zahráli tú
nebezpečnú panslávsku hymnu: „Listečku dubový“.
Jako očívame, patronát v najbližšom svojom za-
sadnutí sa chystá uzavreť, že pre chórus a pro-
cessie si v budúcnosti objedná hudbu z Debrecína,
aby týmto spôsobom odpomohol tomu, by Morav-
čici neposlovenčili v Skalici povetrie so svojimi
trúbami.

— **Posledný akt.** Od poslednej vyslaneckej
volby sa tiahla záležitosť takzvanej cesty v Lišči-
nách čili ve Psitoch. Pre voľbu a pre tú cestu,
čili lepšie rečeno pre jednu bídu sa tam nachá-
dzajúcu, sme hostili v Skalici pol roka žandárov,
a pekné pokuty platili. Od tých čias, keď šiel
ktorýkoľvek Skalčan, pred tou budú posineknul
širák jako pred božou mukou. V poslednej obe-
nej rade rozlúštená bola úžka cesty tak, aby
aj koza, aj kapusta ostala a obecnosť nebude
musieť viacej širáky dolu strhať.

*) Urady by si mali lepšie prestudovať zá-
kony, lebo hudba je zivnosť ako ktorákoľvek iná
a pritom tunajšia kapella není žiadna kočujica
spoločnosť, ktorá by musela mať zvláštne povo-
lenie od ministeriumu, už či má kapelník v nej
zamestnaných Talianov, alebo Čechov, na veci
nemení. Dľa tohoto by tak skatulková fabrika,
tehelňa, alebo ktorýkoľvek iný majster, ktorý má
cudzince vo svojom obchode zamestnaného, svoju
zivnosť nesmel prevádzkať. Či sme už skutočne
v Asii, alebo sa nám to len tak zdá?

— **Slávnosť otvorenia „Umeleckého domu“**
v Hodonine bude 3 a 4. mája: Programm sláv-
nosti: V sobotu, dňa 3. mája: 1. Popol. 4 hod.
v Umeleckom dome vernisáž pre pozvaných hostí.
Večer priateľská schôdzka v Besednom dome. V
nedelu, dňa 4. mája: 1. od 8—11. predpol. ví-
tanie hostí. 2. o 11. hod. predpol. otvorenie Ume-
leckého domu a zahájenie výstavy za prítomnosti
jeho excelencie c. kr. miestodržiteľa baróna Okt.
R. grier-Bleylebena a zemského hejtmana grófa
Ottu Serényiho. Krojový pochod venovaný od
Besedného domu k Umeleckému domu. Proslov
spisovateľa Otokára Bystriau. O 1 hod. popol.
spoločný obed v Besednom dome. 4. O pol 8. hod.
večer slávnostné divadelné predstavenie „Maryše“
bratov Mrstíkovcov vo dvorane Besedného domu.
Vstupné do výstavy v deň zahájenia 1 kor., účast-
níci v kroji majú vstup voľný. Prihlasy prijímajú:
o nocľahy kancelária Občianskej záložny v Ho-
donine: ku spoločnému obedu 3 kor. — za oso-
bu — Fr. Klazar, hotelier v Besednom dome.
Predodpredaj vstupeniek na divadelné predsta-
venie „Maryše“ obstaráva p. Anton Vorlíček,
knihkupec v Hodonine. Slovaci, hore sa na 4.
mája do Hodonína!

— **Zomrel.** V Skalici zomrel na rýchlo pro-
fesor gymnaziálny na odpočinku Julius Jankó.
Nebohy účinkoval 37 rokov jako profesor na ska-
lickom gymnáziume. Jako profesora žiactvo ho
malo rado, bol z tých dobromyseľných starých
profesov. Pochovaný bol pri účasti celej škol-
skej mládeže a veľkého obecnstva.

— **Dvakrát pochovaná.** Minulý mesiac zomrela
Alžbeta Kováčová, ktoru dvakrát pochovávali,
preto, lebo nebol hrob vykopaný. Upozorňujeme
ctené obecnosť, aby smrtné pády vždy ešte ten
deň večer hrobárom oznámili, lebo by sa dvojmu
pohrabu vystaviť mohli, a pánov hrobárov upo-
zorňujeme, že by sa vo väčšej láske a svornosti
sporadovali, bo ináč budeme nútení sa na patro-
nát obrátiť s tou prosbou, by iných hrobárov vy-
volil, ktorí sa budú lepšie snašať.

— **Holíčsky slúžny sa boji socialistov.**
Čo dokázal tým, že holíčskym socialistom nepo-
volil shromaždenie, ktoré oznámil Frant. Dubecký.
Svoj zákaz odôvodnil príliš smiešne a sice tým,
že vraj holíčske obyvateľstvo pozostáva z väčša
z roľníkov a tak ohlásené shromaždenie že nemá
pre Holíč žiadneho významu. Pán slúžny sa asi
bál, že socialisti budú demonštrovať za Černo-
horcov! Strach je len predsá z'á vec!

— **Ohňe** Minulý mesiac zase sme mali dva
ohne. Na majiroch zhorel dom Antona Bránecké-
ho, a u Pavla Blebrucha na dvore horel hnoj,
posledný oheň bol skoro uhasený, a ďalšie nebe-
zpečie odstránené.

— **Zázrak,** dráma v 3. dejstvách,
ktorá bude v sobotu a v nedelu v Elektro Bios-
kope predstavená, je veľmi zaujímavý, veľkolepý
obraz zo starých rytierských časov, v ktorom sa
zúčastní asi 2000 osôb, na čo obecnosť zvlášte
upozorňujeme.

— **Osobné.** V láskavú známosť
uvážam cténemu obecnstvu, že som od 1. mája
t. r. môj hostinec na malom rýnku, v ktorom
doposiaľ capoval p. Rud. Vosátko, opäť prevzal
do svojich rúk a pod svojou správou ho ďalej
povediem. Vynasnažím sa všemožne, aby som
obecnosť tak dobrými nápojmi ako i chutným
jedlom v každom ohľade k uspokojeniu obslužil.
Prosím o láskavú priazeň a podporu, značím sa
v plnej úcte

Albert Klvač,
hostinsky.

— **Presídlenie.** Cténemu
obecnstvu Skalice a okona ucive oznamujem,
že od 15. mája t. r. presídlim svoju klempiersku
dielňu z Potočnej ulice číslo 251 do Žabi ulice
číslo 24, kde i na ďalej budem shotovovať všetky
do tohoto oboru spadajúce práce: hlavne práce
stavebné, rýny, plechové okná, rýmse, ďalej kú-
pacie vany, kropiace konvy a rozličné kuchyň-
ske náčinie. Prosím svojich doterajších zakaz-
níkov, aby ma i naďalej svojimi objednávkami
poctili, značím sa v úcte

Rudolf Kristoň,
klempiersky majster.

Oznámenie. Nízepodpísani dovoľujeme si týmto ctenému obecstvu Skalice a okolia úctivo oznámiť, že sme po tieto dni odkúpili tunajší **Elektro-Bioskop** od p. A. Siloviča a povedieme ho naďalej pod našou správou. Vynasnažíme sa všemožne, aby sme tak poučným ako i zábavným programom obecenstvo v každom ohľade uspokojili a preto prosíme ct. obecenstvo, aby nás ako nášho predchodcu hojacou návštevou podporil ráčilo. Počas predstavenia účinkuje výborná hudba — klavír a husle — a obrazy budú predstavené najdokonalejším americkým strojom. Následkom nových oprav predstavenie sa bude odohrávať dňa 4. mája. O hojnú návštevu a podporu prosia **Nedbálek a Kunst.**

Spisy redakcii zaslané:

Requiem aeternam. Pohrebný kat. slovenský spevník pre organistov s notami. Obsahuje obrady pohrebne, Libera me, Officium defunctorum, 103 piesne, z nich 14 v maďarskej reči, modlitby pri pohrebe, tri pohrebné reči, litanie za zomrelých atď. Strán 176. Cena výtisku v skvostnej väzbe 4 koruny.

Requiem aeternam. Pohrebný kat. spevník pre ľud (bez not). Cena výtisku viazaného: 72 haliere.

Alleluja. Modlitebná, poučná a spevácka knižka s notami pre katolíkov. Ilhé opravené a zväčšené vydanie. (8—16.000). Cena dľa akosti väzby 3, 5, 7 korun. — Strán 608. — Na 240 stranách sú modlitby a poučenia a na 368 stranách piesne a obrady, s notami zaopatrené.

Alleluja, spevník katolícky s notami a obradami, 368 strán, Ilhé vydanie (5000). Ten istý spevník, ktorý je k Alleluja knižke priviazaný. Cena viazaného výtisku 2 koruny.

Knižky možno dostať v hoiňouhorských knižkupectvách a u pôvodcu: Štetana Janovesik, farára v Likavke, o. pošta: Liptó Rózsahegy.

Odporúčame našim gazdinkám KOLÍNSKU CIKORKU

AD. HECHT SYN HOLICS

Stavební nosiče, staré šíny, všetky druhy železa a železného tovaru, ďalej: špeciálne kopy so značkou „britva“ so zaručením. — Špagátové povriesla atď.

Mimo toho mám vždy na sklade — la portland cement, vápno, tehly, škridlicu, drenažové trubky, cement. trubky, tiež máme na sklade poštoreské flastrovky — a vôbec stavebný materiál každého druhu za solidné ceny. :-:

Spolahlivé semená:

Datelina červená 2 seč. bez povázky 100 kg. K 240 —, 10 kg. K 25 —.

Repa „Mamutka“ červená obrov. 100 kg. K 120 —, 10 kg. K 14 —.

Eckendorfská žltá obrov. 100 kg. K 144 —, 10 kg. K 15 —.

Miešanky travne pre trvale lúky 100 kg. K 110 —, 10 kg. K 12 —.

V zaručenej jakosti odporúča **V. Dresler, Příbor (Morava)** odbor. semenársky závod.

Nekupujte nič ineho proti

kašľu

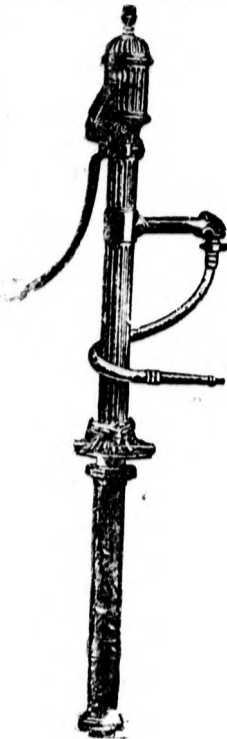
zachrípnutiu, katarhu, zaslemovaniu, krčom a čiernemu kašľu, jako dobre chutnajúce

Kaiserové Prsné Čarমেৰু

so značkou „s tromi jehlami“.

5900 vysvečení po ruke od lekárov a privátnych osôb, zaručujúce istý účinok.

Balík 20 a 40 h | Krabica 50 hal. Dostať v každej lekárni.

Pumpy

najlepšie všetkých sústav a výkonov, pevné a trvanlivé. Pre pohon ručný, transmisijný, parný, vodné strickačky, tiež záhradné a na hnojnicu dodáva so zárukou.

Vodovody

pre mestá, obce, verejné ústavy, villy, statky, prie mysel, závody, kúpele, záhrady, domy súkromné atď. zariaďuje čo najlepšie

Jan Vítez,

továrna vodovodov a čerpadiel v Prerove (Morava.)

Ceny mierne. Cenníky Zdarma.

NAŠIM GAZDINKÁM

odporúčame

» výbornú «

PROSTEJOVSKÚ SLADOVÚ KÁVU.

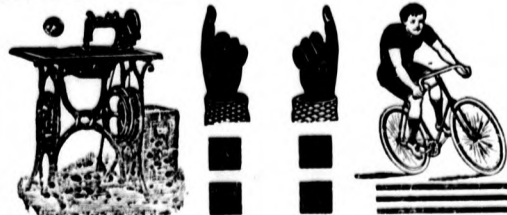
Obdržíte v Potrav. spolku.

JÁN NOVOMESTSKÝ,

zámočník a strojník v Holíci.

Odporúča ctenému ebecenstvu svoj hojne zásobený sklad hospodárskych strojov, ďalej bycglov, sijacích strojov atď.

Ceny mierne, obsluha solidna.

KNIHTVŔAČIARĚŇ
J. TESLIKA
V UHOR. SKALICI

odporúča sa ku prevedeniu akýchkoľvek tlačív, vkusne, rýchle a za ceny mierne.

Dôležité!

Každý človek je povďačný, keď sa po denných trambotách môže trochu oddať i veselšej, mysel osviežujúcej chvíli a takúto peknú chvíľku môžeme si len vtedy dopriať, keď si zaopatríme

dobry a lacny „Gramofon.“

Firma Jaroušek a Spol. v Brne je všeobecne svetová na výrobu gramofonov a preto keď si chceme dobrú vec kúpiť, kupujeme len výrobok tejto firmy. Zastupiteľstvo pre Skalicu a okolie prevzal

JOZEF TESLIKA, v Uh. Skalici, ktorý i objednávky prijíma a vybavuje.